Kartlegging av Beitemark og strandeng 2026

Av Lillian Iversen, Salten Naturlag

Emneord: Strandeng, kystslette, beitemarksopp, karstrødsporer.

Høsten 2025 bevegde beitemarksoppfokuset i Salten Naturlag seg ut over strender og strandenger i området. Jeg oppdaget hvor stort mangfold av sopp som finnes i våre fine strandenger, i tillegg til beitemarkene som vi har hatt fokus på noen år. Mange av disse områdene er svært kalkrike og flere av dem har tidligere blitt kartlagt mtp karplanter. Jeg ville benytte 2026 til å befare en god del av disse strandengene, for å kartlegge det jeg kunne finne og klare å bestemme, samt bruke kunnskapen til å vurdere hvilke områder som ville være viktigst å gjennomføre videre kartlegging på, siden vi i 2027 planlegger høstsopptreff med beitemark og strandenger i Salten som hovedtema. Jeg vil i rapporten fortelle om flere lokaliteter. Felles for de fleste som er strandnære er store forekomster av en rødspore som enten er karstrødspore eller nordlig karstrødspore. Det er tatt belegg fra flere lokaliteter og om vi får det til vil vi få dna-analyse av disse for å se på hvilken av disse vi har her, evt om vi har begge artene. Det har også vært et svært godt år for jordtunger, med funn på alle lokaliteter. Særlig dynejordtunge er godt representert.

Ausvika

Ausvika er et område med svaberg, sandstrenger og lyngheier. Området benyttes som kommunalt tilrettelagt friluftsområde, som siste år har gjennomgått ombygging med tilrettelagte bålplasser, plattinger, adkomst for rullestolbrukere etc. Salten Naturlag mente for flere tiår siden at området burde hatt et vern, f.eks. som naturreservat på grunn av de store botaniske verdiene. Floraen trues nå sterkt av tråkkskader, errosjon og spontan etablering av bålsteder midt i reinrosedekket. Sopp har i mindre grad vært kartlagt her, men området vil bli fulgt nå over flere år. Området ligger nært og lett tilgjengelig og er besøkt 3 ganger for kartlegging.

Sopp (21)	Antall funn
1. **jordtunger** *Geoglossum* Pers.	1
2. **svartlodnetunge** *Trichoglossum hirsutum* (Pers. : Fr.) Boud.	1
3. **lys høstmorkel** *Helvella crispa* Scop.: Fr.	1
4. **seig sadelmorkel** *Helvella elastica* Bull.: Fr.	1
5. **sotsadelmorkel** *Helvella fallax* Quél.	1
6. **gulbrun narrevokssopp** *Camarophyllopsis schulzeri* (Bres.) Herink NT	1
7. **knippesmåfingersopp** *Clavulinopsis fusiformis* (Sowerby : Fr.) Corner VU	1
8. **slørsopper** *Cortinarius* (Pers.) Gray	1
9. **rødsporesopper** *Entoloma* (Fr. : Fr.) P. Kumm.	1
10. **lillagrå rødspore** *Entoloma griseocyaneum* (Fr. : Fr.) P. Kumm. NT	1
11. **nordlig karstrødspore** *Entoloma porphyrocephalum* (Noordel. & Wölfel) Noordel., Brandrud & Dima VU	1
12. **melrødspore** *Entoloma prunuloides* (Fr. : Fr.) Quél. VU	1
13. **mørktannet rødspore** *Entoloma serrulatum* (Fr. : Fr.) Hesler	1
14. **purpurbrun rødspore** *Entoloma viiduense* Noordel. & Liiv VU	1
15. **blek engvokssopp** *Cuphophyllus berkeleyi* (P.D. Orton) Bon	1
16. **brun engvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus colemannianus* coll. (A. Bloxam) Bon VU	1
17. **musserongvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus fornicatus* coll. (Fr.) Lodge, Padamsee & Vizzini VU	1
18. **krittvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus virgineus* coll. (Wulfen) Kovalenko └ **brunøyevokssopp** *Cuphophyllus virgineus* coll. (Bres.) E. Campo	1
19. **kalkvokssopp** *Hygrocybe calciphila* Arnolds VU	1
20. **mønjevokssopp** *Hygrocybe coccinea* (Schaeff. : Fr.) P. Kumm.	1
21. **trevlesopper** *Inocybe* (Fr.) Fr.	1

E.viiduense og nordlig karstrødspore er usikre funn som skal sekvenseres. Forøvrig stas å finne kalkvokssopp og melrødspore.

Mjelle

Friluftsområde med opparbeidet parkeringsplass og stor bruk av både hjemmehørende og turister. Fjell som nærmest stuper ned i havet, sandstrender, beiteområder og myrområder. Området er besøkt to ganger, med 36 registreringer fordelt på 19 taxa. Mange av disse ligger enda på slekt, siden jordtungene og rødsporene i dette miljøet ikke er så lette. Men jeg skal jobbe videre med flere av funnene, og håper å få mer spesifikke navn etter hvert.

Sopp (19)	Antall funn
1. **Sopp** "Fungi"	1
2. **jordtunger** *Geoglossum* Pers.	3
3. **dynejordtunge** *Geoglossum cookeanum* Nannf. NT	2
4. **høstmorkler** *Helvella* L.	3
5. **sotsadelmorkel** *Helvella fallax* Quél.	2
6. **køllesopper** *Clavaria* Vaill. ex L.	1
7. **rødsporesopper** *Entoloma* (Fr. : Fr.) P. Kumm.	10
8. **midnattsblå rødspore** *Entoloma atrocoeruleum* Noordel. NT	1
9. **grønn rødspore** *Entoloma incanum* (Fr. : Fr.) Hesler NT	2
10. **fiolett rødspore** *Entoloma mougeotii* (Quél.) Hesler NT	2
11. **stankrødspore** *Entoloma nausiosme* Noordel. DD	1
12. **nordlig karstrødspore** *Entoloma porphyrocephalum* (Noordel. & Wölfel) Noordel., Brandrud & Dima VU	1
13. **krittvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus virgineus* coll. (Wulfen) Kovalenko	1
14. **kalkvokssopp** *Hygrocybe calciphila* Arnolds VU	1
15. **reddiksopper** *Hebeloma* (Fr.) P. Kumm.	1
16. **dynereddiksopp** *Hebeloma dunense* L. Corb.& R. Heim	1
17. **trevlesopper** *Inocybe* (Fr.) Fr.	1
18. **flathatter** *Gymnopus* (Pers.) Roussel	1
19. **heksespytt** *Mucilago crustacea* F.H. Wigg.	1

Av høydepunkter på Mjelle var det stas å finne stankrødspore, en lys høstmorkel med asci som stemmer med H. lactea og et beiteområde med ca 50 fiolette rødsporer. Karstrødsporen skal til dna.

Geitvågen

Statlig sikret friluftsområde. I naturbase satt som slåttemark av stor verdi, men jeg er usikker på hvor preget området var av tråkk og gjengroing den gang det ble naturtypekartlagt. Fra og med 2026 arrangerer Bodø kommune friluftsfestival her, til erstatning for tradisjonell leirskole. Noen områder her er påvirket av saltvann, andre ikke. Geitvågen ble besøkt to ganger. Ikke mange funn (16), men spredning på både vokssopper, rødsporer, helvella, jordtunger og småfingersopper tyder på potensiale for fine funn. Flere registrert på slekt som ikke er ferdig bestemt.

Sopp (9)	Antall funn
1. **jordtunger** *Geoglossum* Pers.	2
2. **høstmorkler** *Helvella* L.	1
3. **sotsadelmorkel** *Helvella fallax* Quél.	1
4. **gul småfingersopp** *Clavulinopsis corniculata* (Schaeff. : Fr.) Corner	1
5. **rødsporesopper** *Entoloma* (Fr. : Fr.) P. Kumm.	3
6. **lillagrå rødspore** *Entoloma griseocyaneum* (Fr. : Fr.) P. Kumm. NT	1
7. **fiolett rødspore** *Entoloma mougeotii* (Quél.) Hesler NT	2
8. **krittvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus virgineus* coll. (Wulfen) Kovalenko	2
9. **kjeglevokssopp-gruppen** *Hygrocybe conica* coll. (Schaeff.) P. Kumm.	2

Av slekta rødsporesopper er blant annet en av karstrødsporene. Den var gråere/mørkere enn samtlige funnet på andre lokaliteter og jeg lurer på det er en annen eller bare innen variasjon.

Karbøl

Beitemarker i Karbøl som vi har besøkt flere år på rad. Ett besøk i år. Labert med funn sammenlignet med tidligere, 21 funn fordelt på 16 “arter”. Sauer var nettopp sluppet ut på beite, og gresset var nok litt høyt. Fineste funn var på slåttemarka som var slått (Langeliskogen). Første gang vi fant skifervokssopp der.

Sopp (16)	Antall funn
1. **okergul grynhatt** *Cystoderma amianthinum* (Scop. : Fr.) Fayod	1
2. **slank flekkskivesopp** *Panaeolus acuminatus* (Schaeff.) Quél.	1
3. **gul småfingersopp** *Clavulinopsis corniculata* (Schaeff. : Fr.) Corner	3
4. **blektuppet småkøllesopp** *Clavulinopsis luteoalba* (Rea) Corner	1
5. *Arrhenia glauca* (Batsch) Bon & Courtec.	1
6. **skifervokssopp-gruppen** *Cuphophyllus lacmus* coll. (Schumach.) Bon NT	1
7. **engvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus pratensis* coll. (Fr.) Bon	2
8. **krittvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus virgineus* coll. (Wulfen) Kovalenko	2
9. **seig vokssopp** *Gliophorus laetus* (Pers. : Fr.) Herink	2
10. **papegøyevokssopp** *Gliophorus psittacinus* (Schaeff. : Fr.) Herink	1
11. **kjeglevokssopp-gruppen** *Hygrocybe conica* coll. (Schaeff.) P. Kumm.	1
12. **honningvokssopp** *Hygrocybe reidii* Kühner	1
13. **mørkskjellet vokssopp** *Hygrocybe turunda* (Fr. : Fr.) P. Karst. VU	1
14. **lutvokssopp** *Neohygrocybe nitrata* (Pers.) Kovalenko NT	1
15. **hvit kragesopp** *Stropharia albonitens* (Fr.) Quél.	1
16. **tyttebærklumpblad** *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin	1

Helligvær - Sørvær

Område som ble besøkt under den store artsjakten i juni og som innbød til nytt besøk i soppsesongen. Det var ikke mange funn, men på ett spesifikt område, Toppihågen (avbildet) var det flere interessante funn. Videre kartlegging på Helligvær vil trolig skje på naboøyer.

Artsliste:

Sopp (11)	Antall funn
1. **jordtunger** *Geoglossum* Pers.	1
2. **gul småfingersopp** *Clavulinopsis corniculata* (Schaeff. : Fr.) Corner	1
3. **knippesmåfingersopp** *Clavulinopsis fusiformis* (Sowerby : Fr.) Corner VU	1
4. **lillagrå rødspore** *Entoloma griseocyaneum* (Fr. : Fr.) P. Kumm. NT	1
5. **beiterødspore** *Entoloma sericeum* Quél.	1
6. **svartnende engvokssopp** *Cuphophyllus monteverdae* (Bañares & Arnolds) E. Larss. VU	1
7. **engvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus pratensis* coll. (Fr.) Bon	1
8. **fagervokssopper** *Hygrocybe* (Fr.) P. Kumm.	2
9. **kjeglevokssopp-gruppen** *Hygrocybe conica* coll. (Schaeff.) P. Kumm.	1
10. **skarlagenvokssopp** *Hygrocybe punicea* (Fr. : Fr.) P. Kumm.	1
11. **reddikhette** *Mycena pura* (Pers. : Fr.) P. Kumm.	1

Spesielt stas var det å finne svartnende engvokssopp, og flere funn av en svært sleip rød-oransje vokssopp som etter vurdering ved Jordal trolig blir sekvensert. Den faller ikke helt på plass noe sted.

Tverlandet NR

Landskapet er kystlynghei, naturbeitemark og strandeng. Det var før turen ikke søkt om å ta belegg, så arter som trengte videre undersøkelse er ikke tatt med. Både vokssopper, rødsporer og fingersopper ble funnet, og tror området kan ha fint potensiale.

Artsliste:

Sopp (4)	Antall funn
1. **gul småfingersopp** *Clavulinopsis corniculata* (Schaeff. : Fr.) Corner	1
2. **semsket rødspore** *Entoloma jubatum* (Fr. : Fr.) P. Karst. NT	1
3. **musserongvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus fornicatus* coll. (Fr.) Lodge, Padamsee & Vizzini VU	1
4. **papegøyevokssopp** *Gliophorus psittacinus* (Schaeff. : Fr.) Herink	2

Kjerringøy - Strengen

Naturbeitemark ned mot strandeng. Har fått noe slitasjeskade de siste år, pga villcamping, men befolkningen forsøker ivareta området med fysiske sperringer. Området er nokså stort, og det var tidligere bare registrert to sopp her, en skjeggriske og en blek skjeggriske. På en befaring fant jeg både vokssopper, helvella, jordtunger, fingersopper og rødsporer, så trolig er området verd å se over ved en senere anledning.

Artsliste:

Sopp (11)	Antall funn
1. **dynejordtunge** *Geoglossum cookeanum* Nannf. NT	1
2. **lys høstmorkel** *Helvella crispa* Scop.: Fr.	1
3. **gul småfingersopp** *Clavulinopsis corniculata* (Schaeff. : Fr.) Corner	1
4. **rødsporesopper** *Entoloma* (Fr. : Fr.) P. Kumm.	1
5. **lillagrå rødspore** *Entoloma griseocyaneum* (Fr. : Fr.) P. Kumm. NT	1
6. **semsket rødspore** *Entoloma jubatum* (Fr. : Fr.) P. Karst. NT	2
7. **krittvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus virgineus* coll. (Wulfen) Kovalenko	1
8. **papegøyevokssopp** *Gliophorus psittacinus* (Schaeff. : Fr.) Herink	1
9. **kjeglevokssopp-gruppen** *Hygrocybe conica* coll. (Schaeff.) P. Kumm.	1
10. **honningvokssopp** *Hygrocybe reidii* Kühner	1
11. **lutvokssopp** *Neohygrocybe nitrata* (Pers.) Kovalenko NT	1

Kjerringøy - Josstranda

Sanddynder på kalksand, med tilgrensende naturbeitemark. Ingen sopp registrert i dette området tidligere. Helt kort befaring før jeg måtte ta ferga tilbake. Likevel flere funn og jeg tror området har stort potensiale for videre kartlegging.

Artsliste:

Sopp (7)	Antall funn
1. **dynejordtunge** *Geoglossum cookeanum* Nannf. NT	1
2. **svartlodnetunge** *Trichoglossum hirsutum* (Pers. : Fr.) Boud.	2
3. **gul småfingersopp** *Clavulinopsis corniculata* (Schaeff. : Fr.) Corner	1
4. **papegøyevokssopp** *Gliophorus psittacinus* (Schaeff. : Fr.) Herink	1
5. **mønjevokssopp** *Hygrocybe coccinea* (Schaeff. : Fr.) P. Kumm.	1
6. **kjeglevokssopp-gruppen** *Hygrocybe conica* coll. (Schaeff.) P. Kumm.	1
7. **lutvokssopp** *Neohygrocybe nitrata* (Pers.) Kovalenko NT	1

Kjerringøy - Lomtjønnveien

Beitemark rundt en vei, med spredt bebyggelse. Mange spennende områder som skal sees på nærmere under høstsopptreff 2027, og følges videre ved besøk til Kjerringøy.

Artsliste:

Sopp (9) — Antall funn

1.	**vrangjordtunge** *Microglossum atropurpureum* (Batsch: Fr.) P. Karst. VU	1
2.	**gul småfingersopp** *Clavulinopsis corniculata* (Schaeff. : Fr.) Corner	1
3.	**fiolett rødspore** *Entoloma mougeotii* (Quél.) Hesler NT	1
4.	**krittvokssopp-gruppen** *Cuphophyllus virgineus* coll. (Wulfen) Kovalenko	1
5.	**papegøyevokssopp** *Gliophorus psittacinus* (Schaeff. : Fr.) Herink	2
6.	**spiss vokssopp** *Hygrocybe acutoconica* (Clem.) Singer	1
7.	**kjeglevokssopp-gruppen** *Hygrocybe conica* coll. (Schaeff.) P. Kumm.	2
8.	**lutvokssopp** *Neohygrocybe nitrata* (Pers.) Kovalenko NT	2
9.	**grå kragesopp** *Stropharia inuncta* (Fr.) Quél.	1

Selvsagt var vrangjordtunge beste funn fra dette området.